

Toen & nu
Boomkwekerij Gebr. Van den Berk

JULLIE KOMEN ER WEL JONGENS!

Boomkwekerij Van den Berk in Sint-Oedenrode is gespecialiseerd in medium tot zeer grote maten bomen en struiken. Met drie locaties, ongeveer 450 hectare, ruim 1600 verschillende boomsoorten, meer dan 100 medewerkers en afnemers in 35 landen is het een van de grootste kwekerijen van Europa. Algemeen directeur Pieter van den Berk: "We maken de wereld een stukje groener en mooier."

TEKST Esther Smid | BEELD Frans Jan Fortunati

Het familiebedrijf zit in en om de oorspronkelijke boerderij die Pieters opa vanaf 1931 pachtte. "Mijn opa had een gemengd boerenbedrijf en deed er wat populieren bij. Populierhout werd veel gebruikt voor de klompenindustrie en de luciferfabriek in Eindhoven. Mijn opa overleed al op 59-jarige leeftijd en drie van de vijf zoons - waaronder mijn vader - namen de boerderij over. Al vrij snel ging het vee eruit. De broers zagen meer toekomst in planten en bomen."

Derde generatie

In 2011 sprak FBNed Magazine voor het eerst met Pieter. "Toen zaten mijn vader, mijn oom en een

onafhankelijke externe in het STAK-bestuur.

Inmiddels is het stichtingsbestuur uitgebreid naar drie externen. Mijn broer, twee nichten en ik zijn in het stichtingsbestuur gekomen, mijn vader en oom zijn gestopt."

Van de vierde generatie werken er inmiddels drie als vakantiehulp op de kwekerij: twee kinderen van Pieter en één van zijn broer. "Ze werken lekker buiten", vertelt Pieter. "Rooien, laden en lossen van bomen, stokken bijzetten, takjes afknippen, dat soort klussen."

Pieter heeft de afgelopen jaren zijn best gedaan om het familielid zijn, medewerkerschap, en

aandeelhouderschap uit elkaar te trekken. "Het is beter voor het familiebedrijf als die zaken minder met elkaar verweven zijn. Mijn nicht Jacqueline houdt zich bezig met nieuwe soorten en variëteiten. Mijn nicht Joanita werkt hier een dag in de week op de verkoopadministratie. Mijn broer doet de pr en is eindverantwoordelijk voor de verkoop aan de Scandinavische markt. We zijn in de loop der jaren allemaal in onze rol gegroeid."

Uitdagingen en ambities

"We willen graag marktleider in Europa worden", vertelde Pieter in 2011. "Van den Berk is niet de allergrootste bomenleverancier", vertelt hij nu, "maar we zijn wel een belangrijke speler in Europa. We staan zeker in de top 10. De grootste uitdaging voor ons was de financiële crisis van 2008. Omdat wij laat-cyclisch zijn en pas na de bouw bij projecten betrokken worden, merkten wij de effecten van die crisis pas in 2013. We hadden er tot en met 2017 last van. Er waren minder opdrachten en de prijzen van bomen gingen volledig onderuit. We moesten reorganiseren en afscheid nemen van negen medewerkers. Gelukkig hebben we het tij kunnen keren. Vanaf 2018 ging het langzaam weer beter."

Pieter dacht in 2011 nog dat de economie misschien tegenzat, maar dat het bedrijf de groene wind mee had. "Het heeft me verbaasd dat het zo lang duurde voordat we weer konden groeien. We

hebben echt moeite moeten doen om de boel draaiend te houden, maar kijken nu vol vertrouwen naar de toekomst."

De bomenbijbel

In 2002 gaf het familiebedrijf een bomenbijbel uit: *Van den Berk over Bomen*. "We profileren ons met dit boek als dé kenners van bomen en struiken", zei Pieter in 2011. Dit dikke boek dat behalve in het Nederlands ook in het Engels, Duits en Frans verscheen, werd het bekendste naslagwerk in de groenbranche.

Pieter: "Overigens vind ik het zelf makkelijker om de Latijnse namen van bomen en struiken te gebruiken. Die leerden we op de middelbare tuinbouwschool bij het vak nomenclatuur. Ik herinner me dat ik na school met klasgenoten in de trein zat. We zagen er sjofel gekleed uit en een andere treinpassagier keek ons afkeurend aan. Wij gingen oefenen met nomenclatuur en bestookten elkaar met Latijnse bomenamen. Toen we uitstapten zei die man: 'Julie komen er wel jongens!'"

In 2015 is de tweede herziene en uitgebreide editie van de bomenbijbel uitgekomen. "Ik denk dat we van de twee edities bij elkaar inmiddels zo'n 100.000 boeken verkocht hebben."

Begin 2023 werd Van den Berk College gelanceerd, een eigen opleidingsinstituut. "We leren mensen van gemeentelijke overheidsdiensten en landschapsarchitecten bijvoorbeeld welke planten

en bomen goed tegen een veranderend klimaat kunnen of op welke planten bijen afkomen."

Verticale groentoren

Van den Berk was betrokken bij de eerste bostoren van Nederland, de Trudo Toren in Eindhoven. "Dit Vertical Forest werd in 2021 gebouwd", vertelt Pieter. "In Utrecht is momenteel Wonderwoods in aanbouw: twee verticale groengebouwen waaraan wij ook meewerken. Een ander project waar ik trots op ben, is het atletendorp in Londen. In 2012 vonden de Olympische Spelen daar plaats en wij leverden 2400 bomen voor East Village. Ons meest bizarre project was de paleistuin van president Erdogan in Turkije. Een enorm grote klus waarvoor we in 2015 allerlei bomen en een breed scala aan planten leverden."

De toekomst

Volgens Pieter zijn de belangrijkste uitdagingen continuïteit, groei en eigenaarschap. "Wetgeving op het gebied van ruimtelijke ordening is van grote invloed op ons familiebedrijf. Onze grond ligt binnen een straal van 12 kilometer maar er zijn steeds minder mogelijkheden om uit te breiden. De druk

Er werden zo'n 100.000 bomenbijbels verkocht

op grond vanuit natuurorganisaties, woningbouw en andere agrarische sectoren is groot in Nederland." De zeven kinderen van de vierde generatie zijn inmiddels allemaal rond de 20 jaar oud. "Het lijkt mij heel mooi als we een familiebedrijf blijven, maar dit zal in de toekomst nader uitgewerkt worden." In 2011 hoopte Pieter bij FBned veel te leren over bedrijfsopvolging en andere familiekwesaties. "Ik ben lid van de forumgroep Now Leaders en heb daar inderdaad veel geleerd. Er is goede begeleiding en veel onderlinge uitwisseling. Ouders die niet kunnen loslaten, kinderen die niet beet willen pakken, het komt allemaal langs. Heel leerzaam om van andere familiebedrijven te horen hoe ze met dit soort kwesties omgaan." ●

Ons meest bizarre project was de paleistuin van president Erdogan